(1) श्रीरामनुसाहे॥ विधूनजिव्हाराक्षसनामा॥ प्रभुरघुकाव्हीमायीककर्मा॥ तोबोलाविलासिध्र
साउमा॥ अनिआइरे करोनि॥१॥ नृपतिल्लपेविद्युतजीव्हा॥ विदुव्हिनबुद्धेनुसीयामाव॥
मास्मामनसंकल्पसिध्दिव्याव॥ तेकरीगाश्रवन॥२॥ काकुस्थाचेवगात्रपद्म॥ मायामय
नीर्मीगानिरोपम॥ जयासीइंद्रिरवताचिरोम॥ उभीराहेसर्वांगी॥३॥ पुर्णचंद्राकाड वतुव्ह॥
निमासुरविमव्ववेल्हाव्व॥ त्रिपुंडमरि[illegible]तनकपाव्ह॥ धनिसुरेरवान्नृल्लता॥४॥ परिसाजान
कीकारणे॥ कपटद्दारववील्लेरावणे॥ मो[illegible]व्हतेने॥ परीसत्वातेनसंडि॥५॥ स्कंधराम
कबरीन्नारु॥ जुडामस्त्तकीमनोहरु॥ ऐ[illegible]तुंचतुर॥ होसिबहुत॥६॥ आनिरामा
चेधनुशजैसे॥ तुनिर्मीगानयाचिरिसे॥ [illegible]टीकासुबंधजैसे॥ वरिरत्नेजडावी॥७॥
लघुकिंकिनीनागरा॥ चापाचिंबाधमनोहरा॥ हेहिसीरासरीसेविद्याधरा॥ जवळीअसे
घावे॥८॥ अशोकवनाजाउनीप्रभाते॥ मजरिरवताहष्यकरीसीते॥ मोहोउपजेलसत्वासनी
ते॥ नयजनकतनये॥९॥ ऐसीरावणाचिउत्तरे॥ सिरीधरीलीकपरीयेरे॥ ह्मणेजीलंकना
थामाहावरे॥ तुमचिइच्छा पुरेल॥१०॥ रायेस्कंकपारत्नरवचित॥ विद्युतजीव्हासीदिधलेजीत॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

२

ऐसिनिशाक्रमलीयाप्रभात।संकळिकांसिजाली।।११।।मानसिंधकनिंदुष्टवासना।।नगरनाथ
आलाअशोकवना।।नवनेअधोवदनेपद्मनयना।बैसलीअसे।।१२।।रावणदशवगत्रवीसभुज।
उभाराहिलाज्यानकिउजु।जैसाकरंवीवृक्षासिगजु।।संघणेबाला।।१३।।कीभृगुरुषीचियाआश्र
मा।।च्यावयालागिपुलोमा।दैत्यआलानावघडुनामा।तैसारावणपावला।।१४।।बैसलीअसतां
कुरंगिणी।अकस्मातभेटच्यापशरपानि।[illegible]धनुगोटनि।तेथेशाडुंवपावला।।१५।।ते
सीयापरीदशवगत्रु।देखिलासीताप[illegible]ढळनुवाहुंअपवित्रु।करीनाजालाशवण।।१६।।
लणेपरीयेसीवोमनुशांगने।सकुमारेपं[illegible]धैर्यअवलंबिलेअज्ञाने।परित्तेनिर्फळ्जापा।।१७।।
तपेव्रतेजन्मांतरी।तुजघल्लिअसतिसु[illegible]गोचप्रासळ्ळंकापुरी।होयिलस्वामिनपणा।।१८।।
आतामासेतुजअभयवरद।चेइप्रमदां[illegible]द।सर्वश्रेष्ठहोउनिनांद।।मासीयेनिजमंदिरी।।१९।।
संतापशोकवाढविसीरथा।स्फुवेळ्ळसीतुसीयाप्राणनाथा।उत्तरदशजानीतेकथा।श्रवण
करिसर्वा।।२०।।तुसेदेदआणिभचनार।कपीसहिततरलेसागर।सुवेळ्ळसीयेउनियाथोर।पुढुश
र्थकेला।।२१।।नगरप्रदेशीचिनमपिकस्थळ्ळे।वनेउपवनेमोडीलीसकळ्ळे।मगनिशाजालियाये
केवेळ्ळे।।विश्रांतिपावले।।२२।।ऐसेजाणोनीमास्रयाप्रहस्ते।सरिसेघेतलेवाहिनीते।महानि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

28

न्हावरिं जवृत्तिं । जामावरी घातलें ॥ २३ ॥ रामासहित सर्वहि निरस्करे । वदिराक्ष सपडलें वेरी
दे ॥ युद्ध जालें तुंबळ मुखधुरे । प्रहस्ते सांपडविलें ॥ २४ ॥ तुझीया पतीचेनि रोपम । खंडोनिचे
नलें मुखपद्म । कबंध द्विभुज सरळ क्षाम । पृथ्वीवरी पाडिलें ॥ २५ ॥ अवचट निसटला लक्ष्मण ।
पव्वताचि पाउलें । बिभीषण । वानरसेने सिरानण । ब्रास्त्र माळ जाला ॥ २६ ॥ सुग्रिव छेरिला टाई
चा टाई । अंगदहुतु दला अवधा यघार । जाबु[illegible]चा तसमरं । जानुजंघ खंडिलिया ॥ २७ ॥ ह
नुमंताचि फोडिली हनुवटी । नीळ निव[illegible]टी । अनिवार नळाचां पोटी । शक्ति बैसली
जाण ॥ २८ ॥ गंधमारण गतप्राण जाला । गव[illegible] मागें गेला । मैंद रसातळ मेर जाला । जिवीं तुटे
नित्रावो ॥ २९ ॥ दधिमुखाचे मुख चूर्ण जाले । [illegible] रातिरण धरिलें । सुमुखाचे जाणा पडलें कु
मुख होउनिया ॥ ३० ॥ सुखेण दुःखे बारें दळ । केसरी मृतप्राणप्राय लोळे । गजाचे पोटातील
गोळे । पडले पृथ्वीवरि ॥ ३१ ॥ शरभ शतखंड जाला । कुंभ नरक्त नरि नचुउला । हेमकूट असे उ
लथला । धरीजया शांतयाचि ॥ ३२ ॥ ऐसे समग्र सखे वेळेसी । शाखामृग पडले परीयेसी । आताउ
माननें मानसी । न धरीजया शांतयाचि ॥ ३३ ॥ ओनिताचिया वाहती सरिता । ऐसि तेथि बिजाबीवा
र्ता । हे मिथ्या म्हणसि तरि आता । देखसी नयनी ॥ ३४ ॥ ऐसे रावण बोलिला मैथिलीस । त्वरित विद्युतजी

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

क्षाआळातनाळकाळ। तेणेमायिकशिरकमळ॥ सिनेपुढेंठाकिले॥३५॥ कर्णीकुंडलेसळाळी।
स्कंधेंगषोभेरत्नावळी। मस्तकीउंडउत्रिपुंड्रभाळी। ऐसेंजानकियादेखिले॥३६॥ पाहातांआधादेख
ठल्लेउंळा। शेस्य बैसलेपाणिजोडिकमळा॥ कायावरपडिजालीभुमंडळा। जैसीदंभाचंडवा
त॥३७॥ मूर्छितजसत्तांयपटिकायेकी। उपजिलावधजालीजानकी॥ चक्षुउन्मळोनीयाअव
लोकी। नवश्रीमुरवदेखिले॥३८॥ द्वत्रीमर्[illegible]नविले॥ नेसीतेसिसत्सविभासले। जैसे
कुरंगिणिनेदेखिले। मृगजळवनांतरिं [illegible] मेंनउनदिसर्वबुद्धीजाली। सुषुप्तीस्व
प्रावस्थाभासली। नानानेबाळकचिय[illegible]सली। आरसियाप्रतिबिंबि॥४०॥ असो
अंचव्वैपुसुनिमुखकमळ। उन्चलुनिध्येत[illegible]ळें। नेत्रीअश्रवोळागलेजळ। मृगास्तिनाबो
लतिजाली॥४१॥ म्हणेभविष्यज्ञानकोटिसाव[illegible]स्तरे। कथिलेवाल्मीकऋषेश्वरे। तेकायवा
जीचियेकसरे। मिथ्यामयजाले॥४२॥ सागरकनळ्येबुढाकेला। तोअगस्तिमृगजळींबुडा
ला॥ पिप्पलिकापंक्तीमेरुखचल्ला॥ समूळभुमिवशी॥४३॥ अंधकुपिहानपलसुर्यो। ज्वरेकै
ळसाजाल्हाहिमालयो॥ ब्रह्मांडविरहितीप्रळ्यपावयो॥ मशकमोटेबोधल्ला॥४४॥ विदुपास्न
यनिघावन्हीपेटल्ला। तोअगस्तीपतंगसंघटनिविसाला॥ उभयपक्षावेगळाकेला॥ आळिकारव

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

3A

गेश्वरु ॥ ४५ ॥ गिरीतुल्य वानरत्वे ॥ याचि सिंह विदारी कुंभस्थळे ॥ नोकेशरी साधिला व ळे ॥ ब
हुत शृंगाळ मिळोनिया ॥ ४६ ॥ नैश्वर्य भोगिनी भुते ॥ तेहि संहारिले दशरथ सुतें ॥ मशिकांचे निपक्ष
वाने ॥ भुगो वुफुटला कैसा ॥ ४७ ॥ विपरीत वार्त्ता जाली कैसी ॥ रघुनाथ जिंतिले राक्षसीं ॥ उदया
चळी मावळला शशी ॥ सर्वा नक्षत्रा सहित ॥ ४८ ॥ अहो परीयसि प्राणनाथा ॥ केसी अनुभविकी
देहांत वेथा ॥ प्रयान केले मुक्ती पंथा ॥ सर्वांतिसा तुनिया ॥ ४९ ॥ वीयन वनाहि तुज ऐसा ॥ अजंयो धन्
णि यजिले धनुष्या ॥ शत्रु सोप्राप्त केवि येश ॥ तातसुर नगोनिया ॥ ५० ॥ उत्तन रिशा जवळ लंबतु
निराजनीकां सांडिले मंज ॥ अभिमान जाली ... तिलाज ॥ सूर्यवंशा लागी ॥ ५१ ॥ रघुनाथा तुला
आळिंगन श्रुवस्वर्दि ॥ ह्मातुहि नसाहे हृदय ... तुह्मी अंतरले त्रिदुनि ॥ महादां ततनें पाहाता ॥ ५२ ॥
तुज वेगळा न क्षेयेक क्षणु ॥ अंतरंगें सखी ... तो अयोध्येसि गेली या लक्षमनु ॥ कायेव र्त्तेल
तेथे ॥ ५३ ॥ केकइ संतुष्ट होयील सत्वे ॥ कौशल्या ... आहा वळे दुःखा नळे ॥ अतिपिडा पावती दिक्ष
कुळे ॥ तुजविण रघुनाथा ॥ ५४ ॥ वाटपाहत तुम्ही नरघु ॥ त्याचा निर्फळ जाला मनोरथु ॥ तुउ
ळामासा चितस्वार्थु ॥ विनाष समुद्रि ॥ ५५ ॥ प्राणो विनहि नशरीर ॥ जिवने विण तडागोदर ॥ तै
सें तुह्मा विन अयोध्यानगर ॥ श्रियाशोभा सांडवेल ॥ ५६ ॥ कौशल्या विळाप करीता ॥ बोलिले अस

५

चियादेखतां॥नामासिगुप्तप्रकासिता॥सादिसीहोतीसत्य॥८७॥ऐसीजानकीविश्वापकरी॥मुखठेउनि
मुखावरी॥इतुखेदेखनाजैसेदुरी॥पुढेदशग्रिवउभा॥८८॥मगवैदेहीह्मणेरावणाते॥होणारकेलें
पुर्वदत्ते॥आतामजरघुनाथासांगाते॥वन्हीसेजेपहुडवीं॥८९॥ऐसीकरुणाअनुवादेजानकी॥तंव
रत्नजालीघटिकायेकी॥हेपदिसोनिचतुरा[illegible]की॥अतिआश्चर्यमाणिजे॥९०॥राक्षसिमिथ्यामाया
निर्मिली॥तेकायहोसितेसिसत्येंचे[illegible]सली॥हेनव[illegible]प्रबंधाक्तीआवतनली॥पनमेश्वनप्रसंगे॥९१॥
हेमुळमहदमायाजानकी॥ईपासुनिवि[illegible]की॥जैसेतरंगजळसिंधोरकी॥प्रमिसउमत
ती॥९२॥कीपाहानागगनापोगी॥हेतजा[illegible]गरांच्यासृष्टी॥तैसेईपासुनिकोटी॥निपज
तीवियाचिया॥९३॥ऐसियेसिमिथ्यामोहसव[illegible]ह्मणेनिहेचिअपुर्ववाटले॥कीआपुलिया
फ़ुक्तिनचिले॥कविसानेकल्मित॥९४॥[illegible]वैसीसत्यसमानानि॥येणेन्यायेवाटेअबहुक
वी॥मिथ्याकरुनेचिपदवी॥कथिनादीर्घदोष॥९५॥हेपदिसोनिवक्ताश्रोतयातेंप्रार्थि॥तुह्मी
पाहाहोवाल्मीककाव्यश्लोकार्थी॥तेचिप्रमेयमऱ्हाष्टग्रंथी॥रामायणकथिलें॥९६॥वाल्मीक
वाक्याविगळे॥नलिपोमिथ्याप्रमेयविराळे॥जैसेचातकस्छिळरीचिजळे॥स्पर्षेनासुरवें॥९७॥
कीपतिव्रतानाम्रनादसे वेवीन॥अनर्थीनपलीअंतःकर्ण॥नानावायसाचेजाचरण॥राजहंसनाच
रति॥९८॥

Joint project of the Rajwada Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

5A

सांडुनिसोमरस्मीन्चीगोडी । चकोनकायपंकातदेईलबुडी । ह्मणोनीकविताचिपनवडी । वदेनासीथ्या
कथनि ॥ ६९ ॥ बोलिजेमिथ्याग्रंथीप्रमेय । जतिसुरसअमृतमय । परीसेउनयेजैसेपय । अनामीकाग्रं
हीचे ॥ ७० ॥ वारांगनास्त्रंरनिकी । देखोनिभुलीजेकामिकी । परीतेकायसदाचाउलोकी । कुळवंतिल
पिजे ॥ ७१ ॥ ह्मणोनिमिथ्यातर्कुयाकारणे । बोलनांलगतिबहुदुषणे । जैसेठुच्छदाकसाव्वेचनाने ।
नसनेबाहिनमुद्रा ॥ ७२ ॥ तैसेवक्ताबोळाळिपनवडी । श्रोतयासीरेहफेडी । जैसापाजळलादीपद
वडी । उोळयाचेनम ॥ ७३ ॥ सितासलवनसं[...]ऊसिसर्वथा । ऐसेपुर्णकळलेलंकधाथा । मानसीधरुणि
विषयवेथा । निजभुवनानिपाला ॥ ७४ ॥ [...]अग्निदिरिवात्राहावळी । तैसीकाव्यिमास्त्र
मुखाआली । मगसपेरिवेसोनिआलाके[...]रव्हावेह्मणोनि ॥ ७५ ॥ दशाननगेलीयाव
रि ॥ सिलापउलीचिनेचासागरी । मर्यादि[...]वेरागान नकरी ॥ ज्ञानमानामेनाइससी ॥ ७६ ॥ ज्ञानमा
ह्मणेनोककुरस्थकांते । हेमायिकनिजजापासिने । मिथ्याहुस्वनकरीपनीरते । सावधान
होयि ॥ ७७ ॥ जनकात्मजेतुसाप्राणपती । सुवेळेवेसठाकल्यापमुर्ति । प्रवेष्टीनकोपाजापोकी
ती । कपीलक्ष्सराहिले ॥ ७८ ॥ पतंगाचेनिपारवपेडे । फुटतिमहाकुर्माचीकवडे । तरिवनधुवीन
दीपुसंपदे । पराजयोपावेल ॥ ७९ ॥ दुष्करोहिंसाचीपेंडी । वन्हाचेधारातेरखंडि । तरीयत्नोल्ह

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मनधैर्यसांडी॥ एवोनिजायअयोध्येसी॥९०॥ रव घोतांचेनिउआने॥ आहाळोनिपडतितारांगने॥ तरीचप
हस्तप्रतापेजिंकणे॥ कपिपुंगवांते॥९१॥ येकेविसवेळांअविनाशे॥ हरीलीक्षत्रियांचिंआयुष्ये॥ तोपराक्र
विलाजेनेधनुष्ये॥ तेजसेरामाचेपासि॥९२॥ तुजभासेनयारसेप्रचंड॥ पदिनकेबोलामाकरीचेकोंदंड॥ तर
चीमनिर्भिलेननमुंड॥ तयाचिसरिरवे॥९३॥ येथोनिसंग्रामाचासेवटी॥ बिभीषणाचेऐश्वर्यस्थिरावेलत्रिकु
टी॥ तैसिचआदरेंहोपिलभेटी॥ तुजजानिरावसी॥९४॥ तैसेरामेनेकेलेसमाधान॥ तेणेबोधलेमैथिली
चेमन॥ मगकरीचेस्त्रिमवदन॥ प्रभुमुंडऊनिठेविले॥९५॥ मिताल्पगरानमेअवधारी॥ तुमासीयेजाकोंति
चिसोपरी॥ मिबुडत्तहोतेनेगोकाचासुरी॥ नेयतुनीकाढिलीसी॥९६॥ रघुनाथासमागमेवनवासी॥ वस
ताउरेलोकमेविवसी॥ स्यादसपातिनप्रेसी॥ ... किले॥९७॥ येथेभाग्यदिवीमाझीउजळली॥ स
जेतुझीयासरव्यपणाचीप्राप्तजाली॥ आता ... कोण ... बाधली॥ मासीपंचाळकाया॥९८॥ ज्ञानमेसकृ
ताचेनिउजियेडे॥ सज्जणलक्षणनलसांपडे॥ ... वेसान्निधीसुनवाडे॥ निस्तरिजेतीमहादुःखे॥९९॥
तेसिजोनकीमधुराउत्तरी॥ ज्ञानमेलागिसंतुष्टकरी॥ पुढेत्स अपाहेधरणीयेवरी॥ तवअपुर्ववर्तले॥१००॥ माय
कसानभुमिहोतेपडले॥ तेअकस्मातजाह्यजाले॥ जेसेदिपाचेनेजहानपले॥ वातस्पर्शामधा॥०१॥ ज
त्रीधनुष्यप्रकटजाले॥ तेक्षणायेकाविल्यागेले॥ तैसेमायिककोंदंडहारपले॥ वैदेहीपासोनिया॥०२॥ पु
ननपीसीताबोलेवचण॥ ज्ञानमेधन्यधन्यतुसेतान॥ स्त्रिमकोदंडजानिवदन॥ तुवापुर्विचजानितले॥०३॥
दृष्टीपुढेकंठकातेदेखे॥ मगचालतयाचरणात्रारावे॥ तैसितुमजलागिसखे॥ जोकावेगळेकरीसी॥०४॥
असोसितयामोहोतिनसत्ता॥ जैसाजाग्रतिनिस्वप्नगिळीला॥ पुढेकथाप्रसंगलागला॥ रावणासभेकडे॥०५॥

58 श्रीपरब्रह्ममुर्त्तियेनमः भ्रुमध्यधुमं उव्व प्रमाण नासि । का । अखंडउणजाचेजाइका । आनिककर्णद्वयाच्या
असका । ठवोफेडिलसुग्रिवे ।१। दिसेविश्रध्वकिशाव्यु । तुधिनेजालाबहुमांचाव्वु । सेदुरवर्णसरीतामं
उतिस्येव्वु । मस्नकापासानिपायवरी ।२। नीन्द्रा अंतिमाहोरनेबुधी । मच्याचेघटपाजीले सहस्त्रावधी ।
तयाच्यढावजालासुधी । शरीरीसर्वथानाहि ।३। सुग्रीवेकसेहुणिसोउविले । कर्णनासिकछेदोनिनेले ।
हिउन्मनपणेनाहिकव्वले । कुंभकर्णलागि [illegible] ।४। समुद्राऐसा सहजबव्वे । वरीमद्यघेतनेमर्यादेवेगव्वे ।
विरश्रीचेवैभवआगव्वे । नसंभाव्वेभुवणत्रई ।५। [illegible] लानिर्नासीकु । ऐसेदेखोनिनगरलोकु । हेप
रीसोनिनावणेनापीकु । सीघ्रसामोरापाठविला [illegible] गगपानुबीनवसा । घेउनिअग्रिबाचिलअसी
सा । कुंभकर्णासीसुर्येसिसा । नेजोमयेदाखविले [illegible] ग्रामध्येब्रह्माडबिंबले । कुंभकर्णेमुखन्याहाळी
ले । नवकर्णनदेखेआनिकखंडले । समुव्व्ला [illegible] नेथेमउभडावाहेनुधिर । समस्तसेंदुरवर्णभीजे
शरीर । रुपविकृतध्वजालेमगथोर । स्वदहुरववताि ।९। कुंभकर्णविचारीआपुल्लेमनि । अवंकारनासि
वाचावदनी । तोस्चिगेलाआताजीउनि । चाउकायजगामध्ये ।१०। लंकेशुपाहिलमाझेमुख । तयासीक
यवाटेलसुख । वैरीनासीकनेलेहेदुःख । बहाउीनमायमासे ।११। मजकुंभकर्णाचिनासिक । गेलेआन
कैचेउरेलत्रैलोक्य । गीब्ळीननलाबितविव्वुकपीकटक । नामाव्व्क्ष्मणासहित ।१२। ऐसेकल्पुनिसंय
प्रवर्तला । दिसेजेसात्तदांतुसंधेला । क्रोधेउल्कासांडितचालिला । ज्वाल्कामुखातुनि ।१३।

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

6

भयानकत्रशुधें बां बावु ॥ जैसा कुंकुमे मारवला शैल्यु ॥ वेगे नणभुमिसी आला काळु ॥ भासे वानर नाहिं निते ॥ १४ ॥
कुंभकर्णासी देखोनि दृष्टी ॥ गज बजील्या कपीन्या कोटी ॥ म्हणति आला नेमा गुतापोटी ॥ पालावया आम्हु ते ॥ १५ ॥
किती येक भयास्तव कपीगण ॥ महासंग्रामा चे सोडिले रण ॥ जेथे असति नाम लक्ष्मण ॥ तेथवरी माघारले ॥ १६ ॥
जैसि समुद्री वेज वळ ॥ मर्यादा देखोनि मागुते नाल काळ ॥ तैसे असंभाव्य वानर दळ ॥ वोसने माघारे ॥ १७ ॥ लोटला द
पाचल रीकुंभकर्णु ॥ स्वोनाव्हनु जैसा हरणु ॥ जो कुबेराचा धुर्लभ सितारमणु ॥ तिकडे चयेन असे ॥ १८ ॥ करीत गर्ज
ना महाघोर ॥ तेणे उलथति गीरीवर ॥ पृथ्वीतळा वरी [illegible] ॥ नुटे निपडे पाहे ॥ १९ ॥ ऐसा कुंभकर्ण रघुनाथा उजु ॥
आला जैसा सिंहा सन्मुख गजु ॥ उभारीला लक्ष्मण [illegible] ॥ [illegible]नु प्रवर जैसा ॥ २० ॥ जैसा पक्षाचा पुर्वि पर्वतु ॥ वज्र
वरी संपंदोपा हातु ॥ जैसा नघुत मासन्मुख यत ॥ कुंभकर्ण [illegible] रूपे ॥ २१ ॥ मुख पसरीले भयाणक ॥ यासिल्लने ना
तिन्ही लोक ॥ दोन्ही भाग करितु से कपी कटक ॥ जवे [illegible] किला ॥ २२ ॥ म्हणे रे माक्ष सा उभा राहे ॥ धावोन को
नाद माझे साहे ॥ परी नो कुंभकर्णा निकडे न पाहे ॥ लो[illegible] बाउजु ॥ २३ ॥ तव सिघ्र सौमित्रे शर सप्त ॥ कुंभकर्णा
वरी याकिले तिक्ष्ण सप्त ॥ तेन याचे आंगी उनी [illegible] ॥ घामिजाले ॥ २४ ॥ जैसे अक्षो[illegible] संधान पडे ॥ धुंडोनि
मागुने ननिवडे ॥ तैसे कुंभकर्णाचे देहि पवीकडे ॥ बाण निघ तिच ना ॥ २५ ॥ संधान करीतु लक्ष्मणु ॥ परी तेन म
णीकुंभकर्णु ॥ जेथे नाणमाणे सितारमणु ॥ तेथे चि धाविनला ॥ २६ ॥ जो निहो नाहस्ती फिरनु ॥ नामावरी टाकि
ला अकस्मातु ॥ सोनाय वेश्र रसो डुणी पर्वतु ॥ खेदुनि भुमि पाडिला ॥ २७ ॥ मग संधान केले शाजीवनेत्रे ॥ कुंभक
र्णु धाविनला तु दांवेश्र ॥ परी पुढे पसरले णी वगत्रे ॥ धावतु असे बळे ॥ २८ ॥ सामर्थ कुंभकर्णाचे देखोनि गा ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

बिभीशणुगदायेउनिआलापुढे॥ ह्मणेउच्चानेउच्चाआतीकेरुउ॥ नासिकदिसनेतुझे॥ ६९॥ कुंभकर्णुतुझेनाम
प्रसिद्ध॥ परीआलीकीरीसिकर्णी विणयुद्ध॥ पैलपाहेविमानारुढविबुद्ध॥ कैतुकपाहाततीतुझे॥ ७०॥ ऐसेतुसी
याबंधुचेकरणे॥ सर्वहिगेलितिनेमरणे॥ तुमचेहितम्यासगीतलेबिभीषणे॥ परीनायकाचिरेतुह्मी॥ ७१॥ सामा
उपीमजरावणे॥ क्रोधेहाणीतलेवामचरणे॥ कुंभकर्णापातकेतेणे॥ कुळक्षयोहोतोतुमचा॥ ७२॥ ऐसाबोलत
देखिलाबिभीषणु॥ सगउच्चाराहिलाकुंभकर्णु॥ ह्मणेप्रसोतरघेयेकक्षणु॥ आणीपरताहोय॥ ७३॥ ह्मणेमलादेख
लाबिभिषणा॥ हाससिमासीयाना शिककर्णा मीकेणु ऐसानिर्गुणा॥ विचारीसिनामानसी॥ ७४॥ तुआमु
चासोहदतुसखा॥ परीबोलखीसोडिलीनेमुर्खा॥ आजीमाहारातुसरीखा॥ युध्यासिआलासिपुढे॥ ७५॥ माहा
कपटीतुकुळींगारकु॥ जालावैरीयाचासेवकु॥ आपुलासाम धेयेकु॥ परमअधमूहोसी॥ ७६॥ आपुलीया
तिसांडिलीपेन्हे॥ धीग्गतयाचे जळो जीणे॥ स्त्रीनामध्येसुखदुखेनाहाणे॥ नोचिपुरुषार्थु॥ ७७॥ जळोतुसे
जातिसुख॥ होयपरनानदारवविसुख॥ नाहितरीमरणीनदुख॥ पावसीमासेनिहस्ते॥ ७८॥ आनासीघ
परतागदापाणि॥ स्याराढविचारीलेअंतःकरणी॥ तुजमारीतांकुळखापणी॥ खुंटेलपुढारी॥ ७९॥ तुजमारीतमी
हाअपकिर्तीजिगी॥ आनिअसावासिकुळउसनिलागी॥ उसानकोराहुरणरंगी॥ सर्वथासरपरता॥ ८०॥ आह्मा
आनिरामासिविरोधी॥ सकळराक्षेसपडउनिलयुधी॥ पुढेकैंचीवैरारधी॥ ह्मणउणीरारवीलेतुजा॥ ८१॥ तुन
धरीसंयामाचिचाउ॥ पळजायलपराघवाप्राउ॥ क्रोधमासागमनाकुपीवाउ॥ सावरपडाहोउनको॥ ८२॥ ऐसे
प्रसंगेनिरोपीलेकुंभकर्णे॥ सासिउत्तरदिधलेबिभीषणे॥ मसकैचामजसीतारमणे॥ अभयदिधलेअसे॥
वाचायानघुनायकाचि॥ विपरीतकरुनसकेविरंचि॥ मासीआकपाकाळाचि॥ बाहुलीतुळताती॥ ८३॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(४)

कुंभकर्णा मिआणीतुबंधु ॥ परस्परेंनपडतांसंमंधु ॥ आतांमिखातोपरनातुज्ञावधु ॥ रघुनाथकरील ॥ ७५ ॥ जैसेंबो
लेबिभीषणु ॥ परतादिउआवाजैसाहरणु ॥ पुढेंमुद्गलघेउनिकुंभकर्णु ॥ तामावरीधाविंनला ॥ ७६ ॥ देखोनिकुंभ
कर्णाचेंसामर्थ्यप्रचंड ॥ रघुनाथेंउणितुलीलेंकोदंड ॥ लाउनिटणत्कारीलेंकोदंड ॥ अरीजनकजे ॥ ७७ ॥ कोदंडउच
णत्काराचेणीध्वनी ॥ महाकंपुजालामेदिनी ॥ तडाडफुटलागगनी ॥ स्वर्गखचोपाहातसे ॥ ७८ ॥ सरीमातंड
गसवोवरे ॥ साचिपाताळागेलिनिदे ॥ उलथिविश्वव्लेगेलीकंदरें ॥ पक्षीयाप्रळयोजाला ॥ ७९ ॥ दिनानितस
सपाताळें ॥ डोळलीशेषाचिफनिमंडळें ॥ वज्रपुष्पीकुर्माचेतेचळें ॥ जालीनेसमई ॥ ८० ॥ लंकेचियासगर्भ
निता ॥ त्याजालीयागर्भरहिता ॥ मयरचंकहदशमस्ता ॥ त्रिपुरुषाबावेंकासी ॥ ८१ ॥ समुद्रोदरीच्याजळ वधा ॥
देवता ॥ रागणागेलियासमस्ता ॥ जळचरींचिपत्नीविलसता ॥ येकिगर्भविरहितजालीया ॥ ८२ ॥ जैसेंकार्मुक
रामेंबोटांगुष्टी ॥ टणत्कारीलिहटधरीलेंमुष्टी ॥ [illegible]तनुणीरबाधलापुष्टी ॥ जोन्मांडरबाणाचा ॥ ८३ ॥
तयामधुणवोढिलेशर ॥ चित्रविचित्रअतिसुंदर [illegible]चेप्राणहर ॥ रक्षणकरीपेतल्हे ॥ ८४ ॥ तेबाणरुक्म
पुखनिघोट ॥ तेल्मधुनत्सरवेसरट ॥ मा[illegible]लोजे ॥ तेजाळीयावरीखेळेपुट ॥ वैश्वानरशिखाचे ॥ ८५ ॥ अवणीत्रा
काशबिंबलेनितरी ॥ लिखितमंत्राचिबिजेवरी ॥ तामयेहिंदोअक्षरी ॥ सुदामिरवतअसे ॥ ८६ ॥ जैसेंतेंरघुना
यहस्तीबाण ॥ वज्रापरीसतेकठीण ॥ रणरंगीमाडुनियागण ॥ वचणबोलताजाला ॥ ८७ ॥ ह्मणेरेकुंभकर्णानि
चपाबंधु ॥ दाशरथिरामतोमिप्रसीधु ॥ जन्मांतरीचेवैरसंमंधु ॥ तुह्माजालापडलाअसे ॥ ८८ ॥ तुमचेसर्वहुनि
सामर्थबाउ ॥ जाणोनिमजअवतारचिवाउ ॥ आतांपुरविणतुमचेकोड ॥ संग्रामसंघटनि ॥ ८९ ॥ मजशत्रुतेंतुस
रत्याहाळी ॥ आतांमारीणतुजरणमंडळी ॥ तुझीजंठरत्वचाफोडुनिकाळी ॥ काढिणगिळीलेकपी ॥ ९० ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com